

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ - MODIFICĂRI (O.U.G. NR. 24/2015)

Redacția ProLege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
Codul de procedură penală	O.U.G. nr. 24/2015 (M. Of. nr. 473 din 30 iunie 2015)	<i>modifică:</i> art. 207 alin. (6), art. art. 208 alin. (4), art. 222

În M. Of. nr. 473 din 30 iunie 2015, s-a publicat O.U.G. nr. 24/2015 pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală.

Respectiva ordonanță de urgență a fost adoptată având în vedere:

- faptul că în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 12 iunie 2015 a fost publicată D.C.C. nr. 361/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218-222 și art. 241 alin. (1)¹ lit. a) din Codul de procedură penală, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 222 din Codul de procedură penală;

- faptul că, potrivit deciziei menționate, Curtea Constituțională a subliniat că nereglementarea termenelor pentru care poate fi dispusă măsura și nereglementarea duratei maxime a arestului la domiciliu în procedura de cameră preliminară și de judecată în primă instanță, „sunt neconstituționale, de vreme ce organele judiciare pot dispune măsura arestului la domiciliu pentru perioade nelimitate de timp, pe cale de consecință fiind restrâns, în mod nelimitat temporal, exercițiul drepturilor și libertăților fundamentale vizate de conținutul acestei măsuri”;

- faptul că declararea ca neconstituțională a acestor dispoziții legale impune adaptarea de urgență a legislației la exigențele deciziei Curții Constituționale anterior menționate, pentru a preveni afectarea proceselor penale în curs și pentru a se realiza cadrul normativ necesar aplicării instituției arestului la domiciliu în faza de cameră preliminară sau în cursul judecății în primă instanță, în limite și coordonate constituționale;

- faptul că toate aspectele sus menționate vizează interesul public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu putea fi amânată, neadoptarea prezentului act normativ producând consecințe negative asupra proceselor penale, prin imposibilitatea aplicării instituției arestului la domiciliu în fazele procesuale ale camerei preliminare, respectiv judecății în fond, în lipsa unor corective

legislative care să aducă această instituție în limitele constituționale, astfel cum au fost acestea impuse prin decizia Curții Constituționale, în sensul de a institui un termen cert și rezonabil astfel încât restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale să nu depășească în nicio situație limite rezonabile și necesare într-o societate democratică, iar măsura arestului la domiciliu să respecte cerințele de proporționalitate așa cum au fost acestea cristalizate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Vă prezentăm, în continuare, modificările aduse Codului de procedură penală prin O.U.G. nr. 24/2015

Art. 207 („Verificarea măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară”) alin. (6) Cod procedură penală (modificat prin O.U.G. nr. 24/2015)

Vechea reglementare

În vechea reglementare, **art. 207 alin. (6)** prevedea faptul că, în tot cursul procedurii de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară, din oficiu, verifică periodic, dar nu mai târziu de 30 de zile, dacă subzistă temeiurile care determină luarea măsurii arestării preventive și a măsurii arestului la domiciliu. Dispozițiile alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 207 alin. (6)** prevede: „În tot cursul procedurii de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară, din oficiu, verifică periodic, dar nu mai târziu de 30 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurii arestării preventive și a măsurii arestului la domiciliu **sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestor măsuri.** Dispozițiile alin. (2)-(5) [(2) În termen de 3 zile de la înregistrarea dosarului, judecătorul de cameră preliminară verifică din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive, înainte de expirarea duratei acesteia, cu citarea inculpatului. (3) Dispozițiile art. 235 alin. (4)-(6) se aplică în mod corespunzător. (4) Când constată că temeiurile care au determinat luarea măsurii se mențin sau există temeiuri noi care justifică o măsură preventivă, judecătorul de cameră preliminară dispune prin încheiere menținerea măsurii preventive față de inculpat. (5) Când constată că au încetat temeiurile care au determinat luarea sau prelungirea măsurii arestării preventive și nu există temeiuri noi care să o justifice ori în cazul în care au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii preventive, judecătorul de cameră preliminară dispune prin încheiere revocarea acesteia și punerea în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză] se aplică în mod corespunzător”.

Art. 208 („Verificarea măsurilor preventive în cursul judecății”) alin. (4) Cod procedură penală (modificat prin O.U.G. nr. 24/2015)

Vechea reglementare

În vechea reglementare, **art. 208 alin. (4)** stabilea faptul că în tot cursul judecății, instanța, din oficiu, prin încheiere, verifică periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care determină menținerea măsurii arestării preventive și a măsurii arestului la domiciliu dispuse față de inculpat.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 208 alin. (4)** stabilește: „În tot cursul judecății, instanța, din oficiu, prin încheiere, verifică periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat menținerea măsurii arestării preventive și a măsurii arestului la domiciliu dispuse față de inculpat sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestor măsuri”.

Art. 222 („Durata arestului la domiciliu”) Cod procedură penală (modificat prin O.U.G. nr. 24/2015)

Vechea reglementare

În vechea reglementare, **art. 222 alin. (1)** prevedea faptul că în cursul urmăririi penale, arestul la domiciliu poate fi luat pe o durată de cel mult 30 de zile.

De asemenea, la alineatul următor dispunea faptul că arestul la domiciliu poate fi prelungit, în cursul urmăririi penale, numai în caz de necesitate, dacă se mențin temeiurile care determină luarea măsurii sau apăruseră temeiuri noi, fiecare prelungire neputând să depășească 30 de zile.

Potrivit alineatului următor, în cazul prevăzut mai sus, prelungirea arestului la domiciliu putea fi dispusă de către judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar fi revenit competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se afla locul unde s-a constatat săvârșirea infracțiunii ori sediul parchetului din care făcea parte procurorul care efectua sau supraveghea urmărirea penală.

Potrivit alin. (4), judecătorul de drepturi și libertăți era sesizat în vederea prelungirii măsurii de către procuror, prin propunere motivată, însoțită de dosarul cauzei, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia.

În continuare, se prevedea faptul că judecătorul de drepturi și libertăți, sesizat potrivit alin. (4), fixează termen de soluționare a propunerii procurorului, în camera de consiliu, mai înainte de expirarea duratei arestului la domiciliu și dispune citarea inculpatului.

Conform alineatului următor, participarea procurorului era obligatorie.

La alin. (7) se stabilea faptul că judecătorul de drepturi și libertăți admite sau respinge propunerea procurorului prin încheiere motivată.

Potrivit alineatului următor, dosarul cauzei se restituie organului de urmărire penală, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului de formulare a contestației.

De asemenea, la alin. (9), se stabilea faptul că durata maximă a măsurii arestului la domiciliu, în cursul urmăririi penale, este de 180 de zile.

Potrivit alineatului următor, durata privării de libertate dispusă prin măsura arestului la domiciliu nu se ia în considerare pentru calculul duratei maxime a măsurii arestării preventive a inculpatului în cursul urmăririi penale.

În sfârșit, la ultimul alineat se prevedea faptul că dispozițiile art. 219 alin. (4)-(6) se aplică în mod corespunzător.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 222** are următorul conținut:

„(1) În cursul urmăririi penale, arestul la domiciliu poate fi luat pe o durată de cel mult 30 de zile.

(2) Arestul la domiciliu poate fi prelungit, în cursul urmăririi penale, numai în caz de necesitate, dacă se mențin temeiurile care au determinat luarea măsurii sau au apărut temeiuri noi, fiecare prelungire neputând să depășească 30 de zile.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), prelungirea arestului la domiciliu poate fi dispusă de către judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul unde s-a constatat săvârșirea infracțiunii ori sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

(4) Judecătorul de drepturi și libertăți este sesizat în vederea prelungirii măsurii de către procuror, prin propunere motivată, însoțită de dosarul cauzei, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia.

(5) Judecătorul de drepturi și libertăți, sesizat potrivit alin. (4), fixează termen de soluționare a propunerii procurorului, în camera de consiliu, mai înainte de expirarea duratei arestului la domiciliu și dispune citarea inculpatului.

(6) Participarea procurorului este obligatorie.

(7) Judecătorul de drepturi și libertăți admite sau respinge propunerea procurorului prin încheiere motivată.

(8) Dosarul cauzei se restituie organului de urmărire penală în termen de 24 de ore de la expirarea termenului de formulare a contestației.

(9) Durata maximă a măsurii arestului la domiciliu, în cursul urmăririi penale, este de 180 de zile.

(10) Durata privării de libertate dispusă prin măsura arestului la domiciliu nu se ia în considerare pentru calculul duratei maxime a măsurii arestării preventive a inculpatului în cursul urmăririi penale.

(11) Dispozițiile art. 219 alin. (4)-(6) [(4) Neprezentarea inculpatului nu împiedică judecătorul de drepturi și libertăți să soluționeze propunerea înaintată de procuror. (5) Judecătorul de drepturi și libertăți îl audiază pe inculpat atunci când acesta este prezent. (6) Asistența juridică a inculpatului și participarea procurorului sunt obligatorii] se aplică în mod corespunzător.

(12) **În procedura de cameră preliminară și în cursul judecății, măsura arestului la domiciliu poate fi dispusă pe o perioadă de cel mult 30 de zile.** **Dispozițiile art. 239** [(1) În cursul judecății în primă instanță, durata totală a arestării preventive a inculpatului nu poate depăși un termen rezonabil și nu poate fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată. În toate cazurile, durata arestării preventive în primă instanță nu poate depăși 5 ani. (2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data sesizării instanței de judecată, în cazul în care inculpatul se află în stare de arest preventiv, și, respectiv, de la data punerii în executare a măsurii, când față de acesta s-a dispus arestarea preventivă în procedura de cameră preliminară sau în cursul judecății sau în lipsă. (3) La expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), instanța de judecată poate dispune luarea unei alte măsuri preventive, în condițiile legii] **se aplică în mod corespunzător”.**